

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA
RAZVOJA PODUZETNIŠTVA I OBRTA
ZA 2011. GODINU**

Broj: 03 - 14/12

Sarajevo, juni 2012. godine

MENADŽMENTU**FEDERALNOG MINISTARSTVA RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA****NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE****Osnova za reviziju**

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta** (Ministarstvo) za 2011. godinu (bilans stanja na dan 31. decembar 2011. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Ministar Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Ministar je takođe odgovoran za usklađenost poslovanja Ministarstva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), Međunarodnim standardima Vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni, odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

- 1. Ne može se potvrditi da su blagovremeno poduzete aktivnosti kod izbora korisnika sredstava „Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“, ni da je raspodjela sredstava utvrđena programima u okviru navedenog transfera „Razvoj obrtničkih komora“ (100.000KM) i „Podrška organizovanju sajмова“ (33.000 KM) vršena na osnovu kriterija utvrđenih Programom utroška sredstava (tačka 5.3. Izvještaja).**
- 2. Ne može se potvrditi da su pravovremeno poduzete mjere na realizaciji sredstava „Podrška u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH“, kao i realizacije programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ koji se plasiraju putem Razvojne banke FBiH uzimajući u obzir da sredstva nisu realizovana odnosno nije**

izvršen izbor krajnjih korisnika u 2011.godini, već su aktivnosti prenesene u 2012.godinu(tačka 5.3. i 5.4. Izvještaja).

3. Nisu poduzete aktivnosti na efikasnom korištenju budžetskih sredstava vraćenih od strane krajnjih korisnika kredita plasiranih na revolving osnovi putem Razvojne banke FBiH u iznosu od 707.540 KM, koja se nalaze na depozitnom namjenskom računu kod Razvojne banke FBiH (tačka 5.4. Izvještaja).
4. Nisu u dovoljnoj mjeri poduzete aktivnosti da se u potpunosti okonča instalisanje i stavljanje u funkciju Informacionih sistema: Obrtnog registra (ISOR-a) i Registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP), koji bi bili dostupni korisnicima i javnosti, kako bi se mogla potvrditi opravdanost dosadašnjih ulaganja u navedene registre (tačka 5.6. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2011. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskoga izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta u 2011. godini osim za napomene navedene u tačkama 1., 2., 3. i 4. u prethodnom pasusu je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo: 15.06.2012. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD1	
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	1
3.	REZIME.....	1
4.	OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2010.GODINU.....	3
5.	NALAZI I PREPORUKE	4
5.1	Sistem internih kontrola i interna revizija	4
5.2	Budžet za 2011. godinu	5
5.3	Tekući transferi	5
5.4	Dugoročni plasmani.....	10
5.5	Nadzor nad korištenjem sredstava poticaj razvoja, poduzetništva i obrta	11
5.6.	Implementacija „Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća u Federaciji BiH“ (ISR MSP) i Informacionog sistema Obrtnog registra (ISOR)	13
5.6	Strategija Ekonomskog razvoja FBiH - Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“	14
5.7	Obaveze po tužbama	15
	Prilog 1	1
	Izvršenje budžeta Federalnog ministarstva poduzetništva,razvoja i obrta na dan 31.12.2011.godine	1

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA
za 2011. godinu

1. UVOD

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine F BiH», broj 19/03, 38/05, 02/06, 08/06 i 61/06). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: podsticanje razvoja, poduzetništva i obrta, davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenja savremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta, povećanje udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi, organiziranje institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetničke infrastrukture, osposobljavanje poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje i drugi poslovi utvrđeni zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dala saglasnost.

Broj zaposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2011. godine je bio 37. Budžetom za 2011. godinu odobrena su sredstva za 39 zaposlenika, dok je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovano 45 radnih mjesta.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Dr. Ante Starčevića bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2011. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2011. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od novembra 2011. godine do maja 2012. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2011. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- *Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u dijelu sagledavanja dosadašnjih ulaganja u izgradnju poduzetničke infrastrukture po svakoj poduzetničkoj zoni, te analizira ostvarene efekte dosadašnjih ulaganja u cilju procjene opravdanosti daljih ulaganja u navedeni projekat.*
- *Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti na povratu sredstava iz općina, kojima je zaključkom Vlada FBiH, po drugi put, prolongirala rok za dostavu izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, ako iste navedeni rokovi ne ispoštuju.*
- *Potrebno je da Ministarstvo osigura blagovremenost odnosno efikasnost kod izbora korisnika sredstava, da se za sve projekte izbor korisnika vrši na osnovu javnog poziva, te da se obezbijedi*

transparentnost i dosljedna primjena kriterija u raspodjeli sredstava „Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ koji se realizuje putem Ministarstva.

- *Potrebno je da Ministarstvo u cilju efikasnog provođenja postupka dodjele sredstava krajnjim korisnicima (kako u dijelu koje provodi Komisija ministarstva, tako i u dijelu postupka koji provodi Razvojna banka FBiH) poduzme adekvatne mjere kako bi se grant sredstva Projekat „Podrška u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH“ blagovremeno realizovala krajnjim korisnicima.*
- *Potrebno je da Ministarstvo vrši izbor korisnika poticajnih sredstava u potpunosti po svim kriterijima utvrđenih Programom utroška sredstava za realizaciju „Podrške u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH“ donesenim u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta 2011.godine.*
- *Potrebno je da Ministarstvo pokrene aktivnosti prema nadležnim organima u cilju efikasnog korištenja sredstava i regulisanja statusa sredstava od izvršenog povrata kredita datih na revolving osnovi u ranijem periodu, a koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH.*
- *Potrebno je da Ministarstvo vrši izbor korisnika poticajnih sredstava u potpunosti po svim kriterijima utvrđenih Programom utroška sredstava za realizaciju „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ donesenim u skladu Zakonom o izvršenju budžeta 2011.godine.*
- *Potrebno je u skladu sa sklopljenim ugovorima osigurati pravovremeno dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava od korisnika, a u suprotnom pokrenuti procedure povrata sredstava.*
- *Poduzeti adekvatne mjere u cilju dosljedne primjene sklopljenog Sporazuma o kofinansiranju projekta AGRONET uspostava stalne mreže logističke distribucije i uslužne infrastrukture u sistemu prehrambene industrije jadranskog područja u okviru IPA Programa jadranske prekogranične saradnje u dijelu izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava, a u slučaju njegove ne realizacije pravovremeno poduzeti adekvatne mjere na povratu sredstava.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti na okončanju instalisanja Informacionog sistema Obrtnog registra s tim da je prethodno potrebno postići dogovor sa ostalim registracijskim tijelima (općine) koji do sada nisu prihvatili instalisanje navedenog sistema.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izvršenu nabavku i instaliranje ISOR-a i ISR MSP-a u skladu sa zaključenim ugovorima, kako bi se utvrdile preostale obaveze dobavljača iz ugovora i precizirao početak trajanja garantnih rokova.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) bio dostupan javnosti putem interneta, kao i osigurati dosljednu primjenu zaključenih protokola o razmjeni podataka sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge. Također potrebno je donijeti provedbene propise kojim će se definisati obaveze i odgovornosti vlasnika sistema za tačnost podataka i savjesno korištenje istih.*
- *Potrebno je da Ministarstvo osigura adekvatan način podrške, održavanja i finkcionisanja ISOR-a i ISR MSP-a u narednom periodu, a posebno obezbjeđenjem internih ljudskih resursa sa odgovarajućim stručnim profilom za navedene IT sisteme.*
- *Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa ostalim institucijama, u skladu sa nadležnostima datim odlukom Vlade FBiH (V broj 426/07 od 27.06.2007. godine), poduzme dalje aktivnosti na izradi dokumenta „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, a u narednom periodu u skladu sa usvojenim Projektom „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“, vrši dodjelu sredstava za dodjelu za razvoj poduzetništva i obrta.*
- *Potrebno je da Ministarstvo izradi izvještaj o realizaciji Akcionog plana Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH za period 2009-2012.godina“ za 2011.godinu i isti dostavi Vladi FBiH.*

- *Potrebno je da se izvršena nabavka projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ evidentira u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.*
- *Potrebno je da Ministarstvo uskladi interne procedure sa podzakonskim aktima i pravovremeno izvještava Vladu FBiH o realizaciji Programa utroška sredstva tekućih transfera i kreditnih poticaja.*
- *Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa nadležnim institucijama i organima poduzme aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata i troškova osnovnog duga.*
- *Poduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetu FBiH i Uredbom o računovodstvu u FBiH izvršilo knjiženje obaveza po pravomoćnim sudskim presudama – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi Trezora u cilju istinitog i tačnog prikaza obaveza i realnog planiranja njihovog izvršenja.*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2010.GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja Ministarstva za 2011. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, konstatovali smo da Ministarstvo **nije postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- poduzimanje adekvatnih mjera da se u što kraćem roku, nakon donesenih odluka o dodjeli grant sredstava kao i kreditnih, od strane Razvojne banke FBiH zaključe ugovori o dodjeli grant sredstava i kredita kako bi se sredstva realizovala u budžetskoj godini za koju su i odobrena.
- poduzimanje adekvatnih mjera u cilju dosljedne primjene sklopljenog Sporazuma o kofinansiranju projekta AGRONET Uspostava stalne mreže logističke distribucije i uslužne infrastrukture u sistemu prehrambene industrije jadranskog područja u okviru IPA Program jadranske prekogranične saradnje, a u slučaju njegove nerealizacije pravovremeno poduzeti adekvatne mjere na povratu sredstava.
- da Ministarstvo u saradnji sa ostalim institucijama, u skladu sa nadležnostima datim odlukom Vlade FBiH (V broj 426/07 od 27.06.2007. godine), poduzme dalje aktivnosti na izradi dokumenta „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, a u narednom periodu u skladu sa usvojenim Projektom „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“, vrši dodjelu sredstava za dodjelu za razvoj poduzetništva i obrta.
- evidentiranje nabavke projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.
- status sredstava vraćenih od strane krajnjih korisnika kredita nije definisan (sredstva data korisnicima na revolving kreditnoj osnovi).

Ministarstvo je **djelimično postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- da se prilikom raspodjele sredstava „Transfer za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ utvrdi način vrednovanja i osigura dosljedna provedba jasnih i mjerljivih kriterija i podkriterija u cilju realizacije Programa utroška sredstava tekućih transfera donesenih u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta u FBiH. Donesen je Poslovnik o izboru korisnika tekućih transfera ministarstva za 2011. godinu.
- U okviru svojih nadležnosti i u saradnji sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom finansija poduzeti potrebne aktivnosti u dijelu jasnog definisanja statusa sredstava doznačenih Razvojnoj banci FBiH za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta odobrenih u Budžetu FBiH za 2008., 2009. i 2010. godinu, a koja nisu plasirana kao i sredstva koja su vraćena od strane krajnjih korisnika kredita. Riješen status samo nerealizovanih sredstava iz ranijeg perioda, a nije riješen status sredstava od povrata kredita.
- produženje roka općinama o pravdanju doznačenih sredstava - ponovo tražili novi zaključak Vlade o produženju roka za pravdanje sredstava općina.

- pokretanje poslova sa nadležnim organima i institucijama na poduzmanju aktivnosti u dijelu donošenja odgovarajućih propisa kojim će se utvrditi obaveza instaliranja i korištenja Informacionog sistema Obrtnog registra, kao i neprekidnost i tačnost dostave podataka za registar malih i srednjih poduzeća.
- poduzimanje aktivnosti na realizaciji zaključenih Ugovora o izradi softvera za Informacijski sistem registra malih i srednjih preduzeća u Federaciji BiH (ISR MSP), Ugovora o isporuci računarske opreme i Ugovora za rekonstrukciju i nadogradnju softvera.
- izvršen je uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za nabavku, instaliranje i evidentiranje hardvera i softvera na ime uspostave Informacionog sistema malih i srednjih preduzeća u FBiH (ISRMSP) i za nabavku, instaliranje i evidentiranje hardvera i softvera rekonstruisanog i nadograđenog Informacionog sistema Obrtnog registra (ISOR), ali nisu poduzete adekvatne aktivnosti na instaliranju i evidentiranju istih.
- samo su poduzete određene aktivnosti na okončanju instaliranja oba softverska rješenja ali nije utvrđen terminski plan implementacije kod svih korisnika registara i nije utvrđen mehanizam za sankcionisanje u slučaju neimplementacije ili onemogućavanja korištenja istih.
- nisu u potpunosti doneseni provedbeni propisi kojim će se osigurati neprekidnost dostave podataka za registar malih i srednjih preduzeća koja će sadržavati obavezu i odgovornost vlasnika sistema za tačnost podataka i savjesno korištenje istih.
- nisu u potpunosti proveli evidentiranje i iskazivanje nabavke stalnih sredstava u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
- Samo je usklađen dio internih procedura sa zakonskim i podzakonskim aktima koji se odnosi na donošenje Pravilnika o izboru korisnika poticaja.

Ministarstvo **je postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- realizaciju sredstava plasiranih putem Razvojne banke FBiH po osnovu Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta odobrenih u Budžetu FBiH za 2008. i 2009. godinu;
- osiguranje procedura koje se koriste u slučajevima kada se odobre sredstava manja od iznosa traženog zahtjevom korisnika za realizaciju „Podrška sufinansiranje investicijskih projekata koji se realiziraju putem Razvojne banke FBiH“;
- uvođenje registra prekršajnih prijava korisnika koji su nenamjenski koristili sredstva i pokretanje postupka protiv istih;
- osiguranje pravovremenog dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, i pokrenalo procedure povrata sredstava;
- praćenje povrata sredstava na osnovu izvršenih uplata na Jedinstveni račun trezora;

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola i interna revizija

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, potpunu primjenu i usklađenost sa zakonima i propisima, pouzdanost finansijskog izvještavanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca. Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola je obaveza rukovodstva Ministarstva. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji kroz opis poslova i radnih zadataka svakog radnog mjesta uspostavljen je dio sistema internih kontrola, a time je utvrđena odgovornost, komunikacija i informisanje u cijelom Ministarstvu.

Rukovodstvo je pisanim procedurama normativno definisalo kontrolne postupke, postupke informisanja i komunikacija, te izvršilo procjenu rizika i postupke nadgledanja. Pravilnikom o internoj kontroli utvrđeno je da je menadžment odgovoran za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola, a upravljačkim kontrolnim postupcima, ministar i ostali rukovodni državni službenici osiguravaju nesmetane uslove rada, protok informacija, pravilnu raspodjelu ovlaštenja i nadležnosti, davanje uputa zaposlenicima radi efikasnog izvršavanja poslova i poduzimanja mjera u skladu sa propisima. Postupke nadgledanja zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura treba da obavljaju ministar, rukovodeći državni službenici, odnosno ad hoc formirana komisija.

Tokom revizije za 2011. godinu utvrdili smo određene propuste u dosljednoj primjeni donesenih akata i to: Pravilnika o popisu u dijelu obuhvatanja popisom svih sredstava i njihovih izvora i Pravilnik o upotrebi službenih automobila Ministarstva. Takođe je konstatovano da je Ministarstvo obavijestilo Vladu FBiH samo za dio tekućih transfera-grant sredstva koji su se realizovali putem Ministarstva. Napominjemo da Ministarstvo nije dostavilo Vladi FBiH: Izvještaj o raspodjeli tekućih transfera koja se odnose na realizaciju Projekta „Podrška u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke“, a koji se realizuje putem Razvojne banke FBiH, kao i ni Izvještaj o realizaciji sredstava koja se odnose na realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“. Takođe Poslovníkom o izboru korisnika za izbor sredstava za 2011.godinu nisu razrađeni svi kriteriji po kojima se trebaju bodovati zahtjevi korisnika kako je to regulisano u usvojenim Programima utroška sredstava. Ministarstvo nije izvjestilo Vladu FBiH i Federalni zavod za programiranje razvoja o realizaciji Akcionog plana Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH za period 2009-2012.godina“ za 2011.godinu.

Potrebno je da Ministarstvo uskladi interne procedure sa podzakonskim aktima i pravovremeno izvještava Vladu FBiH o realizaciji Programa utroška sredstva tekućih transfera i kreditnih poticaja.

Interna revizija

Poslove interne revizije u skladu sa zakonskim propisima obavlja Jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva finansija. U novembru mjesecu tekuće godine navedena Jedinica je dostavila Izvještaj o internoj reviziji poslovanja za period januar-septembar 2011.godine.

5.2 Budžet za 2011. godinu

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2011. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 9.391.137 KM, a zakonski odobrena sredstva su iznosila 10.813.522 KM, što predstavlja 86,85% zakonski odobrenih sredstava. Izvršenje budžeta u odnosu na operativni budžet iznosi 89,21%.

Struktura iskazanih rashoda i izdataka je slijedeća: primanja zaposlenih 11,60%, izdaci za materijal i usluge 2,04%, tekući grantovi 59,93%, nabavka opreme 0,78% i ostala pozajmljivanja 25,65%.

Pregled izvršenja budžeta dat je u prilogu br. 1 Izvještaja.

5.3 Tekući transferi

Tekući transferi (Transfer za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta) su u Budžetu FBiH za 2011. godinu, iskazani su u iznosu od 6.308.330 KM ili 97,20% zakonski odobrenih sredstava. Navedeni transferi su realizovani putem Ministarstva (3.490.000 KM) i putem Razvojne banke FBiH (3.315.000 KM).

5.3.1. Tekući transfer koji se realizuje putem Ministarstva

Programom utroška dijela sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera, utvrđenog Budžetom FBiH za 2011.godinu (Program utroška sredstava), Ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta odobrena su Odlukom Vlade FBiH (12.07.2011.godine) u iznosu 3.490.000 KM. Izmjene i dopune navedene Odluke Vlada FBiH je usvojila 07.12.2011.godine u iznosu 3.175.000 KM.

Na osnovu Izvještaja o realizaciji sredstava tekućih transfera koji se realizuju putem Ministarstva u slijedećoj tabeli daju se podaci o iznosu planiranih sredstava, broj korisnika kojima su odobrena sredstva i ukupan iznos sredstava odobren po projektu.

Rb	Naziv projekta	Program 12.07.2011.g	Izmjene programa 07.12.2011	Javni poziv	Iznos sredstava za raspodjelu	Broj korisnika	Iznos sredstava
1.	Izgradnja poduzetničke infrastrukture	2.000.000	- 315.000	da	1.675.000	26	1.684.830
2.	Podsticaj inovatorima- pojedincima	27.000	- 7.200	da	19.800	4	19.800
3.	Stipendiranje učenika	63.000	+ 7.200	da	70.200	70	70.000

4.	Razvoj tradicionalnih i starih obrta	230.000	+ 106.000	da	336.000	69	336.000
5.	Potpورا udruženjima poduzetnika i obrtnika	100.000	-	da	100.000	14	100.000
6.	Razvoj obrtničkih komora	100.000	-	ne	100.000	11	100.000
7.	Izgradnja inovativnog gospodarstva (inovacije, uvođenje ISO, osiguranje CE znaka, transfer znanja i tehnologija)	200.000	-	da	200.000	33	200.000
8.	Potpورا novo-osnovanim subjektima malog gospodarstva i obrtnicima	250.000	+150.000	da	400.000	78	400.000
9.	Subvencioniranje kamata	270.000	- 256.000	da	14.000	3	14.000
10.	Podrška organizaciji sajmova	50.000	-	ne	50.000	6	33.000
11.	Interventna sredstva	200.000	-	ne	200.000	20	99.700
	UKUPNO	3.490.000	- 315.000		3.175.000	334	3.057.330

Ministarstvo je na osnovu navedenog programa raspisalo Javni konkurs za odabir korisnika sredstava tekućih transfera - grant sredstva 31.08.2011.godine, koji je trajao 15 dana. Od naprijed navedenih 11 projekata javni konkurs je raspisan za 8 projekata sa utvrđenim iznosom sredstava po projektu. Za tri projekta nije predviđeno raspisivanje javnog konkursa. U programu su navedeni kriteriji za prijavu i izbor korisnika. Ministar je rješenjem formirao Komisiju za provođenje postupka za izbor korisnika (Komisija) koja je radila u skladu sa važećim Pravilnikom o postupcima u provedbi programa razvoja male privrede iz 2009. godine. Na osnovu navedenog Pravilnika donesen je Poslovnik o radu komisije za izbor korisnika poticajnih sredstava za 2011.godinu. Poslovnik sadrži metodologiju rangiranja podnositelja zahtjeva, sa kriterijima i načinom bodovanja. Nakon završenog izbora korisnika i provedenog žalbenog postupka Ministar je donio pojedinačne odluke po programima u kojima su navedeni korisnici sa iznosom odobrenih sredstava. **Postupak izbora krajnjih korisnika je završen tek krajem 2011.godine (23.12.2011.godine).** Na osnovu Izvještaja i evidencija Komisije (iz januara 2012.godine) u narednoj tabeli daju se slijedeći podaci: ukupan broj podnesenih zahtjeva, prihvaćeni i odbijeni zahtjevi i broj potpisanih ugovora sa krajnjim korisnicima sredstava.

Rb	Naziv programa	Ukupno zahtjeva	Prihvaćeni zahtjevi	Odbijeni zahtjevi	Broj potpisanih ugovora	Iznos sredstava
1.	Izgradnja poduzetničke infrastrukture	44	25	19	25	1.684.830
2.	Podsticaj inovatorima-pojedincima	10	4	6	4	19.800
3.	Stipendiranje učenika	121	99	22	69	70.000
4.	Razvoj tradicionalnih i starih obrta	327	218	109	69	336.000
5.	Potpورا udruženjima poduzetnika i obrtnika	50	14	36	14	100.000
6.	Izgradnja inovativnog gospodarstva (inovacije, uvođenje ISO, osiguranje CE znaka, transfer znanja i tehnologija)	169	55	114	33	200.000
7.	Potpورا novo-osnovanim subjek. malog gospodarstva i obrtnicima	390	260	130	77*	400.000
8.	Subvencioniranje kamata	11	3	8	3	14.000
	UKUPNO	1.122	678	444	294	2.788.630

*odobrena sredstva još nije potpisan ugovor sa krajnjim korisnikom sredstava.

Na osnovu izvršenog uvida u dokumentaciju za Projekat **Izgradnja poduzetničke infrastrukture** konstatovano je da od ukupnih sredstava koja se realizuju preko Ministarstva navedeni projekat učestvuje sa 55,11%. Napominjemo da se najveći dio sredstava ovog transfera izdvajao za navedeni projekat i u prethodnim godinama. Ulaganja od strane Ministarstva u projekat poduzetničke infrastrukture traje već duži niz godina, a da je u 2011.godini sufinansirano je ulaganje u 25 poduzetničke zone. **Konstatovano je da je u nekim općinama planirana izgradnja poduzetničke infrastrukture odnosno više poduzetničkih zona, koje su sufinansirane iz sredstava Ministarstva, a nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je izgradnja neke zone završena. Pored navedenog, Vlada FBiH je tokom 2011.godine i u 2012.godini, donosila zaključke o produženju roka za pravdanje sredstava koja su ranije doznačena**

općinama za izgradnju poduzetničke infrastrukture. Odlukama je prolongiran rok pravdanja sredstava za općine: Velika Kladuša, Kladanj, Kupres, Ključ i Grad Mostar u iznosu od 357.454 KM, zbog čega se ne može potvrditi da je prilikom dodjele sredstava Ministarstvo uzimalo u obzir pripremljenost općina za implementaciju odobrenih sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u dijelu sagledavanja dosadašnjih ulaganja u izgradnju poduzetničke infrastrukture po svakoj poduzetničkoj zoni, te analizira ostvarene efekte dosadašnjih ulaganja u cilju procjene opravdanosti daljih ulaganja u navedeni projekat.

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti na povratu sredstava iz općina, kojima je zaključkom Vlada FBiH, po drugi put, prolongirala rok za dostavu izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, ako iste navedeni rok ne ispoštuju.

Projekat pomoć u sufinansiranju kamata za malu privredu u malom i srednjem poduzetništvu realizovan je u iznosu od 14.000 KM. Odlukom Vlade FBiH (12.07.2011.godine) planirana su sredstva u iznosu od 270.000 KM za subvencioniranje kamata na poduzetničke kredite. Međutim Izmenama i dopunama Budžeta ova sredstva su smanjena na iznos od 14.000 KM, koliko je i realizovano sredstava na osnovu Odluke Ministra (za tri korisnika). Cilj ovog projekta je da pomognu opstanak male privrede u malom i srednjem poduzetništvu koji će koristiti kredite kod komercijalnih banaka, kroz pomoć u sufinansiranju kamata. Takođe u istom je navedeno da se to odnosi samo na realizaciju programa Vlade FBiH, koji su realizovani putem Fondacije ODRAZ (preko Projekata EAF koji je kreiran u saradnji s Vijećem ministara, entitetskim vladama i Svjetskom bankom). **Ne može se potvrditi da je Ministarstvo poduzimalo adekvatne aktivnosti na realizaciji sredstava odobrenih navedenim programom, kao i opravdanost ograničavanja ostalih korisnika poduzetničkih kredite na subvencioniranje kamata.**

Programom utroška dijela sredstava nije bilo predviđeno provođenje postupka izbora korisnika na osnovu Javnog konkursa za tri projekta koji se odnose na: „Razvoj obrtničkih komora“, „Podrška organizaciji sajмова“ i „Interventnih sredstava rezervi“. Na osnovu Izvještaja i evidencija komisije (iz januara 2012.godine) dati su u slijedećoj tabeli podaci o korisnicima odobrenih sredstava za projekte za koje nije raspisan konkurs.

Rb	Naziv programa	Ukupno zahtjeva	Prihvaćeni zahtjevi	Odbijeni zahtjevi	Broj potpisanih ugovora	Odobrena sredstva
1.	Razvoj obrtničkih komora	11	11	-	11	100.000
2.	Podrška organiziranju sajмова	11	6	5	6	33.000
3.	Interventna sredstva rezervi	36	18	18	18	99.700
	UKUPNO	58	35	23	35	232.700

U Izvještaju Komisije konstatovano je da je ista zaprimila zahtjeve potencijalnih korisnika sredstava za ove projekte, provjerila dokumentaciju i predložila listu korisnika, dok iznos sredstava prema izjavi odgovorne osobe ista nije predložila.

Raspodjela sredstava za **projekat „Razvoj obrtničkih komora“** izvršena je na način da su dostavljeni zahtjevi –program rada Federalne i kantonalnih obrtničkih komora. Sredstva su odobrena na osnovu odluke Ministra, a na osnovu prethodno sačinjenog prijedloga Komisije. Federalnoj obrtničkoj komori odobrena sredstva u iznosu 30.000 KM, a svim kantonalnim komorama po 7.000 KM. Raspodjela sredstava za **projekat „Podrška organizaciji sajмова“** izvršena je na način da su korisnici sredstava podnosili zahtjeve Ministarstvu za pomoć u finansiranju aktivnosti vezanih za organizaciju sajмова. Odluku o izboru korisnika i odobravanju sredstava donosio je ministar pojedinačno po svakom korisniku sa utvrđenim iznosom sredstava i obavezom dostavljanja izvještaja o utrošku poticajnih sredstava u roku od 6 mjeseci od dana uplate sredstava. Programom utroška sredstava za projekat „**Interventna sredstva rezervi**“ raspodjela sredstava je izvršena na način da su korisnici sredstava podnosili zahtjeve za određene projekte. Komisija je izvršila uvid u podnesene zahtjeve i sačinila listu podnesenih zahtjeva bez utvrđenog iznosa. Odluku o izboru korisnika sa iznosima sredstava je donio Ministar na koju je **Vlada FBiH** dala saglasnost (16.12.2011.godine.) **Vezano za raspodjelu naprijed navedenih sredstava ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava za projekte „Podrška organizaciji sajмова“ i „Razvoj obrtničkih komora“**

izvršena u skladu sa kriterijima utvrđeni Programom utroška sredstava. Takođe se ne može potvrditi opravdanost raspodjele „Interventnih sredstava rezervi“ bez utvrđenih kriterija.

Potrebno je da Ministarstvo osigura blagovremenost odnosno efikasnost kod izbora korisnika sredstava, da se za sve projekte izbor korisnika vrši na osnovu javnog poziva, te da se obezbijedi transparentnost i dosljedna primjena kriterija u raspodjeli sredstava „Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ koji se realizuje putem Ministarstva.

5.3.2. Tekući transfer koji se realizuje putem Razvojne banke FBiH

Programom utroška dijela sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera, utvrđenog Budžetom FBiH Ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta za 2011.godinu za realizaciju Programa „Podrška u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH“ odobrena su Odlukom Vlade FBiH (12.07.2011.godine) u iznosu 3.000.000 KM. Radi realizacije navedenog Programa Vlada FBiH je donijela (07.12.2011.godine) Odluku o izmjenama navedene Odluke kojom se povećava novčani iznos sredstava za 315.000 KM. Cilj programa je da pruži finansijsku podršku subjektima malog gospodarstva za realizaciju investicionih projekata. Prema navedenoj Odluci podnositelj zahtjeva treba da osigura 25% od ukupne vrijednosti projekta, 25% osigurava Ministarstvo kao grant sredstva, a 50% navedena banka kao kreditna sredstva. Maksimalni iznosi kredita po korisniku mogu biti do 50.000 KM za obrtnike, do 200.000 KM za mikro i mala preduzeća koja imaju do 49 uposlenih i do 300.000 KM za srednja preduzeća koja imaju do 250 uposlenih.

Ministarstvo je sa Razvojnou bankom FBiH potpisalo Ugovor o međusobnim pravima i obavezama u realizaciji Programa „Podrška u sufinansiranju investicionih projekata (17.11.2011. godine), Aneks broj 1 na navedeni ugovor zbog povećanja sredstava. Navedenim ugovorom regulisana su prava i obaveze Ministarstva i Razvojne banke FBiH. Ministrstvo vrši nadzor nad namjenskim utroškom grant sredstava i vodi evidencije o realizaciji istih. Banka između ostalog vrši monitoring namjenskog korištenja kreditnih sredstava, a u slučaju da utvrdi ne namjensko korištenje sredstava granta od strane Krajnjeg korisnika, i o istom obavještava Ministarstvo u roku od 15 dana. Procedure za povrat grant sredstava u skladu sa zakonskim propisima pokreće Ministarstvo. Pored toga isti su zaključili i Aneks Ugovora o formiranju namjenskog depozita – grant sredstava (27.12.2011.godine).

Javni konkurs za odabir korisnika grant sredstava, koji je trajao 15 dana, odnosno do utroška planiranih novčanih sredstava Ministarstvo je objavilo 28.09.2011.godine. Obrazac zahtjeva za dodjelu kreditnih sredstava podnosi se Ministarstvu. U Ministarstvu je zaprimljeno 179 zahtjeva. Komisija je utvrdila da 121 zahtjev ispunjava, a 58 zahtjeva ne ispunjava uslove konkursa, te izvršila bodovanje 121 zahtjeva. Zatim je sačinila preliminarnu rang listu potencijalnih korisnika, razmatrala uložene prigovore korisnika, nakon čega je sačinila konačnu listu potencijalnih korisnika. Nakon toga, Ministarstvo je polovinom decembra 2011.godine dostavio Razvojnoj banci FBiH spisak potencijalnih korisnika do visine odobrenih sredstava. Uvidom u prezentirane pomoćne evidencije Komisije i Ministarstva (status zahtjeva za kreditnim sredstvima), stanje sredstava i broj potpisanih ugovora na dan 20. 05. 2012. g, dajemo u slijedećoj tabeli.

Rb	Podrška u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke	Broj korisnika	Iznos sredstava
	Zahtjevi koje je na osnovu redosljeda na rang listi (od 121 zahtjeva) obrađivala Razvojna banka FBiH	48	
1.	Prihvaćeni zahtjevi od strane Razvojne banke FBiH, potpisani ugovori	19	1.975.750
2.	Zahtjevi koje je prihvatila Razvojna banka FBiH, ali nisu potpisani ugovori	3	295.000
3.	Zahtjevi za koje nije Razvojna banka FBiH završila postupak	12	900.000
4.	Sredstava koja još uvijek nisu raspoređena po zahtjevima korisnicima na dan 20.05.2012.g	-----	144.250
	UKUPNO planirana sredstava	-----	3.315.000
1.	<i>Odbijeni zahtjevi od strane Razvojne banke FBiH</i>	<i>14</i>	<i>1.448.450</i>

Uvidom u dokumentaciju u Ministarstvu postupak izbora korisnika grant sredstava za Projekat „Podrška u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH“ završen je u decembru 2011.godine. Sa utvrđene preliminarne rang liste korisnika Ministarstvo je do 20.05.2012.godine dostavilo 48 zahtjeva (do visine odobrenih sredstava) Razvojnoj banci FBiH na dalju obradu. Zatim je Razvojna banka FBiH (Banka) provodila postupak izbora korisnika u skladu sa svojim procedurama. Kreditni odbor Banke donio je Odluku o odobravanju ili odbijanju korisnika kredita, te istu dostavio Ministarstvu. Na osnovu odluke Kreditnog odbora Ministar je donosio odluku o dodjeli grant sredstava. Nakon toga je Banka zaključivala pojedinačne ugovore sa korisnicima u periodu od 20.04. do 10.05.2012.godine. Ministarstvo je po obavještenju Banke da neki korisnici nisu prošli proceduru izbora dostavljalo Banci dopunjeni spisak potencijalnih korisnika do visine odobrenih sredstava. **Prema podacima iznesenim u prethodnoj tabeli do 20.05.2012.godine Ministar je donio 22 pojedinačne odluke o dodjeli grant sredstava, ali ni jedan ugovor o dodjeli grant sredstava sa korisnicima nije zaključen do kraja fiskalne godine u kojoj su odobrena sredstva.**

Kontatovano je da je od donošenja navedenog Programa do raspisivanja Javnog poziva proteklo skoro tri mjeseca. Takođe je više od dva mjeseca trajao i postupak izbora korisnika i utvrđivanje preliminarne rang liste. Nakon toga, Banka je provodila postupak, međutim treba konstatovati da nije regulisano u kom roku će banka okončati procedure, donijeti odluku na Kreditnom odboru i istu dostaviti Ministru na dalje postupanje. **Zbog navedenog ne može se potvrditi da je Ministarstvo pravovremeno poduzelo aktivnosti na provođenju postupka izbora potencijalnih korisnika grant sredstava.**

Odluka Ministra o prenosu sredstava za Program „Podrška u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH“ u iznosu od 3.315.000 KM dostavljena je 28.12.2011.godine u Jedinstven račun trezora. Dio sredstva u iznosu 2.000.000 KM po navedenoj odluci Razvojnoj banci FBiH je uplaćen dana 30.03.2012.godine.

Poslovnikom o radu Komisije za izbor korisnika poticajnih sredstava za 2011.godinu (Poslovnik) utvrđen je tipski obrazac zahtjeva koji popunjava tražilac sredstava, odnosno podnosilac zahtjeva za sredstvima. Programom utroška sredstva donesenim od strane Vlade u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta za 2011.godine utvrđeno je da će se utvrđivanje rang liste potencijalnih korisnika vršiti na osnovu **7 kriterija**, a u objavljenim Javnim konkursu utvrđeno je da će se utvrđivanje rang liste potencijalnih korisnika vršiti na osnovu **6 kriterija**, međutim navedenim Poslovnikom **razrađeno je 5 kriterija** za bodovanje zahtjeva (namjena programa, vrsta djelatnosti, orjentiranost ka izvozu, povećanje zaposlenosti i stepen ne uposlenosti područja/kantona/općina). Utvrđeno je da u **Poslovniku nisu navedeni, niti razrađeni kriteriji koji se odnosi na supstituciju uvoznih proizvoda i očuvanje proizvodnje i radnih mjesta**. Uvidom u dokumentaciju, na bazi uzorka, konstatovano je da je Komisija vršila bodovanje utvrđenih kriterija samo na osnovu podataka koji je tražilac sredstava naveo u tipskom obrazcu zahtjevu. Navedene podatke, prema izjavi odgovorne osobe, Komisija nije provjeravala. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da je u potpunosti postupljeno u skladu sa Programom utroška sredstva za realizaciju „Podrška u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH“ donesenim od strane Vlade FBiH u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta za 2011.godine u dijelu bodovanja svih propisanih kriterija.**

Potrebno je da Ministarstvo u cilju efikasnog provođenja postupka dodjele sredstava krajnjim korisnicima (kako u dijelu koje provodi Komisija ministarstva, tako i u dijelu postupka koji provodi Razvojna banka FBiH) poduzme adekvatne mjere kako bi se grant sredstva Projekat „Podrška u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH“ blagovremeno realizovala krajnjim korisnicima.

Potrebno je da Ministarstvo vrši izbor korisnika poticajnih sredstava u potpunosti po svim kriterijima utvrđenih Programom utroška sredstava za realizaciju „Podrške u sufinansiranju investicionih projekata koje pravni subjekti finansiraju iz vlastitih sredstava i kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH“ donesenim u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta 2011.godine.

5.4 Dugoročni plasmani

Na poziciji **Ostali dugoročni plasmani iskazan je iznos od 2.700.000 KM**, a odnosi se na realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“. Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju Programa utroška – Ostala domaća pozajmljivanja 05.07.2011. godine, radi realizacije naprijed navedenog programa. Ova sredstva se plasiraju putem Razvojne banke FBiH, na revolving osnovi, na period od 7 godina, grejs periodom od 2 godine i kamatnom stopom od 2%. Istom **odlukom je regulisano da se sredstva uvećavaju za 400.000 KM, koja se odnose na ne utrošena sredstva iz 2008. i 2009.godine, a ranije su deponovana kod Razvojne banke FBiH.** Radi zajedničke realizacije sredstava Ministarstvo i Razvojna banka FBiH zaključili su dva ugovora: Ugovor o komisionim poslovima za 2011.godinu i Aneks broj 3. na Ugovor o formiranju namjenskog dugoročnog depozita, kojim je definisano da će iznos od 3.100.000 KM služiti kao izvor sredstava za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ za 2011.godine. Navedenim Ugovorom Razvojna banka FBiH se obavezala da će voditi knjigovodstvenu evidenciju stanja sredstava, broju i iznosu obrađenih zahtjeva i isplaćenih kredita, evidenciju o naplati kredita, kao i izvršenom nadzoru nad namjenskim utroškom plasiranih sredstava. Te izvještaje će navedena banka kvartalno dostavljati Ministarstvu.

Uvidom u Anex broj 2. zaključen 23.04.2012.godine po osnovu Ugovora o komisionim poslovima (iz 2008.godina) konstatovano je da je istim regulisano da će se kamata naplaćena od krajnjih korisnika po revolving kreditima uplaćivati mjesečno na Jedinstveni račun Trezora. Pored toga, regulisano je da se sredstva po osnovu naplaćene glavnice od krajnjih korisnika prenose na račun namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH. **Prema prezentiranim podacima o stanju sredstava po osnovu naplaćene glavnice odnosno povrata sredstava po ranije datim kreditima od krajnjih korisnika, na dan 31.12.2011.godina, su sredstva u iznosu od 707.540 KM, koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita kod Razvojne banke FBiH.** Konstatovano je da navedenom Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava, ni do sada zaključenim ugovorima sa Razvojnou bankom FBiH nije regulisan status navedenih sredstava. Takođe od strane Ministarstva nisu poduzete aktivnosti kako bi se od strane nadležnog organa donijela odluka o načinu raspolaganja navedenih sredstava po osnovu ranije datih revolving kredita. **Ne može se potvrditi opravdanost ne poduzimanja aktivnosti od strane Ministarstva u dijelu ne efikasnog korištenja sredstava deponovanih na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH, ostvarenih od povrata sredstava po ranije datim revolving kreditima.**

Odluka Ministra o prenosu sredstava za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ u iznosu od 2.700.000 KM dostavljena je 28.12.2011.godine u Jedinstven račun trezora. Dio sredstva u iznosu 2.000.000 KM po navedenoj odluci Razvojnoj banci FBiH je uplaćen dana 30.03.2012.godine.

Javni poziv za izbor korisnika kreditnih sredstava Ministarstvo je objavilo dana 07.09.2011. godine, a navedeni program je donesen 05.07.2011.godine. Zaprmljen je 151 zahtjev, od kojih 91 nije ispunjavao propisane uslove. Komisija je izvršila bodovanje 60 zahtjeva. Na osnovu izvršenog bodovanja sačinjena je rang lista potencijalnih korisnika sredstava koja je dostavljena Ministru. Razvojnoj banci FBiH je decembru 2011.godine dostavljen spisak sa utvrđene rang liste do visine sredstava i dokumentacija podnosioca zahtjeva na dalju obradu u skladu sa utvrđenim procedurama banke. Do okončanja revizije prema pomoćnoj evidenciji Ministarstva na dan 20.05.2012.godine Razvojna banka FBiH nije izvršila prenos sredstava krajnjim korisnicima za dva ugovora o kreditu u iznosu od 305.300 KM. Uvidom u pomoćne evidencije Komisije i Ministarstva stanje realizacije sredstava iz Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“, na dan 20. maj 2012.godine, dajemo u slijedećoj tabeli.

Rb	Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“	Broj korisnika	Iznos sredstava
1.	Prihvaćeni zahtjevi od strane Razvojne banke FBiH, potpisani ugovori	6	2.044.465
2.	Zahtjevi koje je prihvatila Razvojne banke FBiH, ali nisu potpisani ugovori	1	500.000
3.	Zahtjevi koje nije obradila Razvojna banke FBiH	1	250.235
	UKUPNO	8	2.794.700

Poslovnikom o radu Komisije za izbor korisnika poticajnih sredstava za 2011.godinu (Poslovnik) utvrđen je tipski obrazac zahtjeva koji popunjava tražilac sredstava, odnosno podnositelj zahtjeva za sredstvima. Programom utroška sredstava donesenim od strane Vlade u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta za 2011.godine, kao i javnom konkursu utvrđeno je da će se utvrđivanje rang liste potencijalnih korisnika vršiti na osnovu **7 kriterija**, međutim navedenim Poslovnikom **razrađeno je 5 kriterija** za bodovanje zahtjeva (namjena programa, vrsta djelatnosti, orijentiranost ka izvozu, povećanje zaposlenosti i stepen ne uposlenosti područja/kantona/općina). Utvrđeno je da u **Poslovniku nisu navedeni, niti razrađeni kriteriji koji se odnosi na supstituciju uvoznih proizvoda i očuvanje proizvodnje i radnih mjesta**. Uvidom u dokumentaciju, na bazi uzorka, konstatovano je da je Komisija vršila bodovanje utvrđenih kriterija samo na osnovu podataka koji je tražilac sredstava naveo u tipskom obrazcu zahtjevu. Navedene podatke, prema izjavi odgovorne osobe, Komisija nije provjeravala. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da je u potpunosti postupljeno u skladu sa Programom utroška sredstava za realizaciju Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ donesenim od strane Vlade FBiH u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta za 2011.godine u dijelu bodovanja svih propisanih kriterija.**

Potrebno je da Ministarstvo pokrene aktivnosti prema nadležnim organima u cilju efikasnog korištenja sredstava i regulisanja statusa sredstava od izvršenog povrata kredita datih na revolving osnovi u ranijem periodu, a koja se nalaze na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH - Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta kod Razvojne banke FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo vrši izbor korisnika poticajnih sredstava u potpunosti po svim kriterijima utvrđenih Programom utroška sredstava za realizaciju „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ donesenim u skladu Zakonom o izvršenju budžeta 2011.godine.

5.5 Nadzor nad korištenjem sredstava poticaj razvoja, poduzetništva i obrta

Rješenjem Ministara formirana je Stalna komisija za praćenje utroška poticajnih sredstava „Transfer za poticaj i razvoj poduzetništva i obrta“ za 2010. godinu (27.04.2011. godine). Zadatak komisije je da izvrši nadzor utroška transfera iz 2010.godine i nadzor nad transferima doznačenih u ranijem periodu, a koji nisu u određenom vremenskom periodu dostavili izvještaje o namjenskom utrošku sredstava. Komisija je donijela Poslovnik o radu (april 2011.g) u kome je regulisano da vrši analizu utroška dodijeljenih sredstava i dostavlja Ministru mjesečne izvještaje o provedenim aktivnostima. Prema izjavi odgovorne osobe ova komisija nije vršila nadzor nad namjenskim korištenjem odobrenih sredstava za 2011. godini, obzirom da se kasnilo sa procedurom izbora i nije protekao rok od šest, odnosno devet mjeseci od dana doznačavanja sredstava. Ministarstvo je podnijelo Izvještaj o utrošku i efektima dodjeljenih finansijskih sredstava Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta utvrđenih Budžetom za 2010.godinu koji je Vlada FBiH prihvatila dana 28.03.2012.godine.

Poslovnik o radu komisije za nadzor utroška dodijeljenih finansijskih sredstava navedeno je da će komisija u svom radu koristiti slijedeću dokumentaciju: zahtjev korisnika, ugovor o implementaciji sredstava, izvještaj o utrošku sredstava, kriterije za dodjelu statusa dostavljenom izvještaju, zapisnik o izvršenom nadzoru, te obrazac za evidentiranje nalaza. Uvidom u predmete koji se odnose na korisnike poticaja konstatovano je da ista u svim slučajevima ne sadrže zapisnike o izvršenom nadzoru nad utroškom dodijeljenih sredstava. Zapisnike sadrže samo predmeti korisnika poticaja za čiju kontrolu utroška sredstava je Komisija izlazila na teren. Predmeti koji ne sadrže zapisnike su izvještaji o utrošku sredstava poticaja, za koje komisija ne izlazi na teren, ali na osnovu predočene dokumentacije prihvata izvještaje o namjenskom utrošku sredstava. U mjesečnim izvještajima Komisija dostavlja Ministru: broj predmeta, ali ne i naziv korisnika, čiji su izvještaji o utrošku sredstava za poticaj prihvaćeni. Zbog naprijed navedenog **ne može se u potpunosti potvrditi izvještaj Komisije o nadzoru poticaja za 2010.godinu za pravdanje utroška sredstava za koji nije sačinjen zapisnik o izvršenom nadzoru, kako je to regulisano u Poslovniku o radu povjerenstva za nadzor utroška dodijeljenih finansijskih sredstava.**

Komisija je izvršila nadzor nad implementacijom sredstava doznačenih iz Budžeta FBiH za 2010. godinu (grant sredstva i kreditna sredstva za poticaje) u iznosu od 10.520.565 KM za 655 korisnika. Grant sredstva dodijeljena su za 587 korisnika (devet projekata) u iznosu 4.972.100 KM. **Izvještaje o utrošku sredstava dostavilo je 557 korisnika, a nije prihvaćeno 15 izvještaja, dok izvještaje o utrošku**

sredstava nije dostavilo 30 korisnika sredstava. Prema podacima nije opravdano 511.575 KM, od kojih se na poduzetničke zone odnosi 323.000 KM i ostale korisnike sredstva 188.575 KM. U slučajevima kada korisnik sredstava, ni nakon više upućenih poziva za dostavu dokumentacije o namjenskom utrošku sredstava istu nije dostavio Komisija je davala prijedlog ministru za pokretanje postupka povrata sredstava i korisniku sredstava je dostavljeno obavještenje o jednostranom raskidu ugovora. Komisija za nadzor je predložila da se pokrene postupak za raskid ugovora i povrat sredstava (110.575 KM) za 15 korisnika, dok je za 4 općine koje su dobile sredstva za izgradnju poduzetničkih zona na osnovu Odluka Vlade FBiH produžen rok za utrošak sredstava. Vlada FBiH je za svaku općinu donijela pojedinačne zaključke (V. broj 240, 244, 245 i 246 od 16.03.2011. godine) kojim odobrava produženje roka pravdanja dobivenih sredstava, a ukoliko se do tog roka sredstva ne opravdaju, Ministarstvo će pokrenuti procedure povrata sredstava. Zatim je Vlada FBiH ponovo 22.12.2011.godine donijela zaključke (V.broj: 1431; 1419; 1432 i 1430/11) sa novim rokom pravdanja sredstava za općine: Kladanj (rok do 31.12.2012.godine), Ključ (rok do 30.06.2012.godine), Kupres (rok do 30.06.2012.godine) i Grad Mostar (rok do 31.12.2012.godine). Naknadno je donesen zaključak (V.broj89/12) za općinu Velika Kladuša sa rokom povrata do 30.06.2012.godine). Za tri korisnika Vlada FBiH je donijela zaključak da se ne pokreće postupak povrata u iznosu od 5.000 KM.

U informaciji se nalaze i podaci da sredstva koja su doznačena Fondaciji „ODRAZ“ nisu opravdana, a rok implementacije je tri godine. Fondacija „ODRAZ“ Sarajevo je potpisala sa partnerima u projektu „AGRONET“ sporazum o sufinansiranju projekta koji ima za cilj da premosti strukturalni, institucionalni i privredni raskorak i namjenjen je sistemu malih i srednjih preduzeća i to putem uspostave stalne mreže logističke distribucije i uslužne infrastrukture u sistemu prehrambene industrije Jadranskog područja u okviru IPA Program Jadranske prekogranične saradnje. Učešće donatora za BiH u okviru ovog IPA projekta iznosi 250.000 EURA, a vlastita sredstva navedene fondacije iznose 37.500 EURA. Projekat traje tri godine. Između Ministarstva i Fondacije zaključen je Sporazum o kofinansiranju projekta dana 31.12.2010.godine na iznos 73.000 KM. Obaveza Fondacije je da u toku realizacije projekta dostavlja Ministarstvu i Vladi FBiH redovno, a najmanje jednom godišnje izvještaje sa pratećom dokumentacijom o namjenskom utrošku sredstava. Ministarstvo vrši monitoring namjenskog utroška sredstava. Ukoliko ne dođe do realizacije ovog projekta Fondacija je dužna sredstva vratiti, kako je utvrđeno članom 6. navedenog Sporazuma. **Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i izvještaje komisije konstatovano je da ista nije prihvatila izvještaj o namjenskom utrošku sredstava koji je dostavila Fondacija „Odrasz“.**

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju i izvještaj komisije koja se odnosi na namjenski utrošak sredstava za Projekat „Izgradnja inovativnog gospodarstva (inovacije, uvođenje ISO, osiguranje CE znaka, transfer znanja i tehnologija)“ konstatovano je da je komisija prihvatila izvještaje korisnika o namjenskom utrošku sredstava bez dokaza o uvedenom ISO standardu ili CE znak. Prema izjavi odgovorne osobe Ministarstvo u narednom periodu ne prihvata zahtjeve istog korisnika za nove poticaje, dok ne dostave dokaz o uvedenom ISO standardu ili CE znak. **Ne može se potvrditi u potpunosti način rada Komisije jer je ista prihvatila finansijske izvještaje o utrošenim sredstvima, bez adekvatnog dokaza ili dostavljenog sertifikata.**

U knjigama protokola (za 2008., 2009. i 2010.godine) evidentirani su svi ranije pokrenuti postupci povrata u kojoj je utvrđeno da je u 82 slučajeva pokrenut postupak za raskid ugovora, ispostavljena rješenja o povratu, a predmeti su upućeni pravobranilaštvu u dalju proceduru. Na osnovu prezentirane dokumentacije u slijedećoj tabeli su dati podaci: broj slučajeva, iznos datih poticaja, vraćena sredstva i ostalo sredstava za povrat poticaja.

Evidencija iz Knjige prekršaja/godina	Broj slučajeva odnosno pokrenutih postupaka	Dati poticaji	Vraćeni poticaji	Oslobodeni povrata po Odlukama Vlade FBiH	Ostalo za povrat poticaja
2008.	26	140.000	31.500	6.000	102.500
2009.	11	62.200	15.500	1.000	45.700
2010.	45	105.700	4.300	-	101.400
Ukupno	82	307.900	51.300	7.000	249.600

Potrebno je u skladu sa sklopljenim ugovorima osigurati pravovremeno dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava od korisnika, a u suprotnom pokrenuti procedure povrata sredstava.

Poduzeti adekvatne mjere u cilju dosljedne primjene sklopljenog Sporazuma o kofinansiranju projekta AGRONET uspostava stalne mreže logističke distribucije i uslužne infrastrukture u sistemu prehrambene industrije jadranskog područja u okviru IPA Programa jadranske prekogranične saradnje u dijelu izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava, a u slučaju njegove ne realizacije pravovremeno poduzeti adekvatne mjere na povratu sredstava.

5.6. Implementacija „Informacionog sistema registra malih i srednjih preduzeća u Federaciji BiH“ (ISR MSP) i Informacionog sistema Obrtnog registra (ISOR)

Programom „Razvoja malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009.-2012. godine, koji je sastavni dio cjelovite Strategije ekonomskog razvoja FBiH, predviđeno je integrisanje ISOR-a u ISR MSP. Tokom 2010. godine poduzete su aktivnosti na nabavci softvera i hardvera za oba registra, za čiju realizaciju su provedena dva odvojena postupka. Tako je za nabavku softvera i računarske opreme za Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća FBiH (ISR MSP) utrošeno 761.638 KM, a za nabavku softvera i računarske opreme za Informacioni sistem obrtnog registra (ISOR) utrošeno 229.806 KM.

Vezano za realizaciju Ugovora o izradi rekonstruisanog i nadograđenog softvera za **Informacijski sistem Obrtnog registra (ISOR)** od 03.08.2010.godine, provedenom revizijom nismo mogli potvrditi da je u skladu sa Ponudom dobavljača Luna Com d.o.o. Mostar, urađena web stranica i mobilna aplikacija za korisnike ISOR-a. Navedene usluge su prema ponudi trebale da budu urađene gratis. Od strane Ministarstva je u junu 2011.godine sačinjena Informacija o informacijskom sistemu obrtnog registra (ISOR), koju je Vlada FBiH razmatrala i prihvatila Zaključkom Vbroy 1320/2011 od 01.12.2011.godine. Navedenim Zaključkom Ministarstvu je naloženo da u saradnji sa Generalnim sekretarijatom Vlade FBiH nastavi sa ispunjavanjem uslova za siguran i stabilan rad Informacijskih sistema (izrada domene, digitalizacija). Također, u toku vršenja revizije nije nam prezentiran Zapisnik o prijemu izvršenih usluga, tj. puštanja u funkciju instalisanog softvera, kako je to regulisano naprijed navedenim ugovorom, a na osnovu čega bi se potvrdio datum važenja garantnih rokova utvrđenih ugovorom. Izvještaj o statusu projekta ISOR za period 11.04.2011- 16.05.2012. godine urađenog od strane Luna Com d.o.o. Mostar konstatirano je da je implementacija ISOR-a izvršena u 55 općina i 2 kantonalna ministarstva, kao i da će nejavljanje cca 30% općina za instalaciju ISOR-a prouzrokovati produženje projekta. Također, navedeno je da je većina općina prestala sa korištenjem programa ISOR-a, jer su stupanjem na snagu Zakona o klasifikaciji djelatnosti u FBiH („Sl.novine FBiH“ broj: 64/07 i 80/11), kao i novih podzakonskih propisa početkom 2012.godine kojima su definisane nove šifre (brojčane oznake) prema Klasifikaciji djelatnosti u BiH. **Nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi potvrdili da je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti na usklađivanju podataka ISOR-u sa navedenim zakonskim i podzakonskim izmjenama propisa, obzirom da navedeno predstavlja ograničenje u radu istog. Zbog svega naprijed navedenog ne može se potvrditi da je od strane Ministarstva poduzete aktivnosti u dijelu sačinjavanja relevantnog dokumenta o završetku svih radova od strane ugovornog organa, da su poduzete aktivnosti da se sa svim općinama i kantonima reguliše instalisanje i dalje korištenje ISOR-a, kao i da se obezbjediti da podaci iz navedenog registra budu dostupni javnosti, odnosno korisnicima podataka.**

Na osnovu smjernica iz Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća u FBiH izrađen je glavni projekat **ISR MSP**. Svrha izgradnje registra je, osim vođenja evidencija osnovnih podataka o malim i srednjim poduzećima i formiranja centralnog registra i evidencije parametara po evropskom standardu za tu oblast, kao i mogućnost vršenja raznih analiza i planiranja. Podaci u bazi registra se generiraju na osnovu podataka preuzetih iz sistema: Porezne uprave FBiH, Zavoda za statistiku FBiH, Zavoda za programiranje razvoja FBiH, AFIP, Federalnog zavoda PIO/MIO FBiH, Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, Zavoda za zapošljavanje FBiH. U februaru 2011.godine zaključen je Protokol o razmjeni podataka sa Poreznom upravom FBiH, a u aprilu 2011.godine sa Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo. **Prema izjavi odgovorne osobe ne vrši se dostava podataka iz ISR MSP u Informacioni sistem Poreske uprave FBiH. Također, skrećemo pažnju da ISR MSP nije dostupan javnosti putem interneta, što je jedan od ciljeva definisanih Projektnim zadatkom.**

Prema tome iz svega naprijed navedenog možemo konstatirati da navedeni registri (ISR MSP i ISOR-u) nisu u potpunosti implementirani, odnosno nisu stvoreni uslovi za njihovo dalje adekvatno funkcionisanje. Kao što je konstatovano i prethodnom revizijom, ne možemo potvrditi da su naprijed

navedene aktivnost zasnovane na prethodno izvršenoj analizi postojećeg stanja registra obrta i analizi mogućih rješenja, vezi između registara kao i da su prethodno stvoreni uslovi da se u potpunosti izvrši implementacija oba registra i od strane drugih subjekata koji su uključeni u ovaj proces. Zbog navedenog ne može se potvrditi da su ostvarene koristi kojim bi se opravdala do sada uložena sredstva, kao i opravdanost daljih ulaganja u navedene registre.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na okončanju instalisanja Informacionog sistema Obrtnog registra s tim da je prethodno potrebno postići dogovor sa ostalim registracijskim tijelima (općine) koji do sada nisu prihvatili instalisanje navedenog sistema.

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izvršenu nabavku i instaliranje ISOR-a i ISR MSP-a u skladu sa zaključenim ugovorima, kako bi se utvrdile preostale obaveze dobavljača iz ugovora i precizirao početak trajanja garantnih rokova.

Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se Informacioni sistem registra malih i srednjih preduzeća (ISR MSP) bio dostupan javnosti putem interneta, kao i osigurati dosljednu primjenu zaključenih protokola o razmjeni podataka sa Poreznom upravom FBiH i Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge. Također potrebno je donijeti provedbene propise kojim će se definisati obaveze i odgovornosti vlasnika sistema za tačnost podataka i savjesno korištenje istih.

Potrebno je da Ministarstvo osigura adekvatan način podrške, održavanja i funkcionisanja ISOR-a i ISR MSP-a u narednom periodu, a posebno obezbjeđenjem internih ljudskih resursa sa odgovarajućim stručnim profilom za navedene IT sisteme.

5.6 Strategija Ekonomskog razvoja FBiH - Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“

Ministarstvo je Odlukom Vlade FBiH V broj: 426/07 iz 2007. godine, u okviru cjelovitog dokumenta Strategija ekonomskog razvoja FBiH, bilo zaduženo za izradu Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“. Tokom 2008. godine ugovoren je i urađen Projekt ukupne vrijednosti od 298.000 KM. Projekat je usvojen od strane Vlade FBiH i oba doma Parlamenta FBiH u 2009. godini. Navedeni projekat je završen, plaćanje ugovora je izvršeno u 2010. godine i knjigovodstveno je evidentirana na poziciji tekućih izdataka. Iako je data preporuka u ranijem periodu da se navedeni iznos knjigovodstveno evidentira na poziciji stalnih sredstava Ministarstvo do završetka revizije nije istu ispoštovao.

Vlada FBiH je na prijedlog Ministarstva, 29.10.2009. godine prihvatila Akcioni plan realizacije Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009.-2012. godina, a 12.11.2009. godine usvojila Informaciju o toku implementacije Strategije Ekonomskog razvoja FBiH - Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“, kojim je utvrđeno da Ministarstvo nastavi aktivnosti kako bi se ubrzano ostvarivali Projektom zacrtani ciljevi. Međutim nije prezentirana dokumentacija (informacija) kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo izvršilo analizu realizacije Akcionog plana za Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009.-2012. godina na dan 31.12.2011. godine. Navedenim dokumentom Ministarstvo je trebalo konstatovati stanje i utvrditi stepen izvršenja aktivnosti koje su predviđene Akcionim planom za Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009.-2012. godina za 2011. godinu, zatim konstatovati šta nije realizovano. **Zbog navedenog ne može se potvrditi da je Ministarstvo pokrenulo aktivnosti na izradi izvještaja o realizaciji Akcionog plana Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH za period 2009-2012.godina“ za 2011.godinu.**

Ministarstvo nije prezentiralo dokumentaciju kojom bi se potvrdilo da su poduzete aktivnosti na izradi cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ zajedno sa ostalim institucijama, a u skladu sa Odlukom Vlade FBiH (V broj 426/07 od 27.06.2007. godine).

Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa ostalim institucijama, u skladu sa nadležnostima datim odlukom Vlade FBiH (V broj 426/07 od 27.06.2007. godine), poduzme dalje aktivnosti na izradi dokumenta „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, a u narednom periodu u skladu sa usvojenim Projektom „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“, vrši dodjelu sredstava za dodjelu za razvoj poduzetništva i obrta.

Potrebno je da Ministarstvo izradi izvještaj o realizaciji Akcionog plana Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH za period 2009-2012.godina“ za 2011.godinu i isti dostavi Vladi FBiH.

Potrebno je da se izvršena nabavka projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ evidentira u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

5.7 Obaveze po tužbama

Prema prezentiranim podacima, uposlenici Ministarstva su do sada pokrenuli veliki broj **sudskih sporova po osnovu neisplaćenih razlika plaća, toplog obroka i regresa**, u kojima se kao tužena strana pojavljuje FBiH, odnosno Vlada FBiH (razlika plaća zbog neusklađivanja koeficijenata za period 01.10.2008. do 01.07.2009.godine; razlika toplog obroka za period 01.07.2009. do 31.12.2009.godine; razlika regresa za 2009. godinu; razlika plaća za 10% za period 01.07.2009. do 31.12.2009.godine, isplata jubilarnih nagrada u 2011.godini). Prema prezentiranom pregledu ukupan iznos potraživanja iz tužbenih zahtjeva po navedenom osnovu je 147.908 KM. Također, konstatovali smo da sudska izvršna rješenja u okviru ovih sredstava iznose 36.558 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju navedene obaveze nisu knjigovodstveno evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa nadležnim institucijama i organima poduzme aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi u cilju smanjenja sudskih troškova, zatezних kamata i troškova osnovnog duga.

Poduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu u FBiH izvršilo knjiženje obaveza po pravomoćnim sudskim presudama – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi Trezora u cilju istinitog i tačnog prikaza obaveza i realnog planiranja njihovog izvršenja.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta očitovale se dopisom broj 02-14-2306/11 od 04.07.2012. godine na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za 2011. godinu. U navedenom očitovanju dati su komentari i sugestije za dio nalaza, međutim isto nije uticalo na konstaovane propuste navedene u Izvještaju.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:

Esma Muslić, dipl. oec.

Članovi tima:

Azra Delić, dipl. oec.

Vildana Džaferović, dipl. oec.

Aida Nurkić, dipl. oec.

Tabela br. 1.
Izvršenje budžeta Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta na dan 31.12.2011. godine

KM

Red. broj	Vrsta Rashoda	Budžet za 2011. godinu	Izmjene Budžeta za 2011. godinu ¹	Tekuća rezerva u 2011. godini	Zakonska preraspodjela sredstava	Povećanje /smanjenje zakonskog budžeta ²	Operativni Budžet za 2011. godinu ³ (od 4 do 7)	Izvršenje budžeta za 2011.god.	Izvršenje Budžeta za 2010.god.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Tekući izdaci	1.499.905	1.461.522		27.012		1.488.534	1.435.864	1.350.795
1.	Bruto plate zaposlenih	900.692	900.692		80.832		981.524	978.639	885.585
2.	Naknade troškova zaposlenih	214.908	198.339		-51.458		146.881	138.915	137.101
3.	Doprinosi poslodavca	94.884	94.884		9.626		104.510	102.757	92.986
4.	Putni troškovi	34.876	29.656				29.656	27.411	43.796
6.	Izdaci za komunalne usluge	40.106	53.540		10.000		63.540	54.305	40.176
7.	Nabavka materijala i sitnog inventara	20.457	22.517		6.012		28.529	24.803	24.310
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	21.546	24.728				24.728	17.586	24.883
10.	Izdaci za tekuće održavanje	27.833	32.162		-3.000		29.162	24.312	26.398
11.	Osiguranje i bankarske usluge	10.325	7.325				7.325	4.955	5.182
12.	Ugovorene usluge	134.278	97.679		-25.000		72.679	62.181	70.378
II	Tekući grantovi	7.977.775	6.490.000				6.490.000	6.308.330	7.982.100
1.	Grantovi drugim nivoima vlasti	2.700.000	2.000.000		-315.000		1.685.000	1.634.830	-
2.	Grantovi pojedincima	90.000	90.000				90.000	88.800	-
3.	Grantovi neprofitnim organizacijama	450.000	200.000				200.000	200.000	-
4.	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	4.737.775	4.200.000		315.000		4.515.000	4.384.700	-
5.	Transfer za podsticaj razvoja, poduzetništva i obrta	-	-				-	-	7.982.100
III	Kapitalni izdaci	192.000	162.000		-27.012	-39.300	95.688	83.159	934.741
1.	Nabavka opreme	120.000	90.000		-21.000	-39.300	29.700	17.171	
2.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	72.000	72.000		-6.012		65.988	65.988	934.741
IV	Pozajmljivanje i učešće u dionicama	2.700.000	2.700.000				2.700.000	2.700.000	2.548.465
V	SVEUKUPNO	12.369.680	10.813.522			-39.300	10.774.222	10.527.353	12.816.101
	Broj zaposlenih	39	41				36	36	37

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2011. godinu („Službene novine FBiH“, broj: 50/11)

² Za utvrđenu razliku od 39.300 KM, manje odobrenog budžeta u odnosu na ukupno odobrena sredstva (Rebalans+/-Tekuća rezerva+/-Zakonska preraspodjela), nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdio razlog smanjenja sredstava odobrenih Budžetom FBiH za 2011.godinu.

³ Ukupno odobrena budžetska sredstva za 2011. godinu.

